

พระราชบัญญัติ ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560

12 ข้อควรรู้

- 1** ห้ามขาย / ให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบแก่บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
ผู้ขาย / ผู้ให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบต้องระบุอายุ
โทษ : จำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 30,000 บาท หรือทั้งจำคุกปรับ
- 2** ห้ามใช้ จ้าง วาน ยานยนต์ให้บุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ขาย / ให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบ
โทษ : จำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 30,000 บาท หรือทั้งจำคุกปรับ
- 3** ห้ามผู้ขายปลีก
 - (1) ขายปลีกหรือส่งราย
 - (2) ขายปลีกหรือส่งรายกรณีพิเศษ
 - (3) ขายปลีกหรือส่งรายกรณีพิเศษ
 - (4) ขายปลีกหรือส่งรายกรณีพิเศษ
 - (5) ขายปลีกหรือส่งรายกรณีพิเศษ
 - (6) ขายปลีก / ให้บริการโดยรถ แล
 - (7) ให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบแก่ผู้ขายปลีก
 - (8) ให้ / รับผลิตภัณฑ์ยาสูบแก่ผู้ขายปลีก
 - (9) ขายปลีกหรือส่งรายกรณีพิเศษ
 - (10) ขายปลีกหรือส่งรายกรณีพิเศษ

...โทษ...

ข้อ 1 - 3 : จำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 30,000 บาท หรือทั้งจำคุกปรับ

ข้อ 4 - 6, 8 - 9 : ปรับไม่เกิน 40,000 บาท

ข้อ 7 : ปรับไม่เกิน 20,000 บาท
- 4** ห้ามแจกจ่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบให้แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์
โทษ : ปรับไม่เกิน 40,000 บาท
- 5** ห้ามขายในสถานที่
 - (1) วัดหรือสถานทางศาสนา
 - (2) สถานบริการทางสาธารณสุข
 - (3) สถานศึกษา
 - (4) สถานราชการและ สวนสัตว์
 - (5) สวนสนุก

โทษ : ปรับไม่เกิน 40,000 บาท
- 6** ห้ามโฆษณา การกระทำความผิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ยาสูบ
โทษ : จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 500,000 บาท หรือทั้งจำคุกปรับ
- 7** ห้ามผู้ผลิต นำเข้าหรือขายผลิตภัณฑ์ยาสูบที่มีส่วนผสมของนิโคตินหรือสารพิษอื่นใดที่ก่อให้เกิดมะเร็ง
โทษ : ปรับไม่เกิน 100,000 บาท
- 8** ห้ามผู้ขายปลีกส่งมอบ / รับมอบผลิตภัณฑ์ยาสูบแก่สถานศึกษา
โทษ : ปรับไม่เกิน 40,000 บาท
- 9** ห้ามใช้ยานยนต์หรือยานพาหนะที่มีผลิตภัณฑ์ยาสูบติดอยู่
โทษ : ปรับไม่เกิน 40,000 บาท
- 10** ห้ามผู้ผลิต / นำเข้าหรือขายบุหรี่ที่ขายปลีกอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
โทษ : ปรับไม่เกิน 300,000 บาท
- 11** ห้ามผู้ผลิต นำเข้าหรือขาย และผู้ส่งมอบผลิตภัณฑ์ยาสูบแก่ผู้ขายปลีก
โทษ : ปรับไม่เกิน 10,000 บาท
- 12** ห้ามเจ้าของสถานที่มีหน้าที่ประจำคืนแจ้งแจ้งเตือน ความเสี่ยงต่อสุขภาพของผู้ที่สูบบุหรี่
โทษ : ปรับไม่เกิน 3,000 บาท

พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายในวันที่ 4 กรกฎาคม 2560 ปัญหาการบริโภคยาสูบเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทย ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ทำให้ป่วยและเสียชีวิตก่อนเวลาอันควร โดยคนไทยเสียชีวิตจากการสูบบุหรี่สูงถึงปีละกว่า 5 หมื่นคน นอกจากนี้ กลยุทธ์การตลาดบุหรี่ยังทำให้นักสูบหน้าใหม่ในกลุ่มเยาวชนเพิ่มจำนวนมากขึ้น และมีโอกาสที่จะเป็นผู้เสพติดไปตลอดชีวิต รวมทั้งความสูญเสียทางเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลต้องดูแลรักษาผู้ป่วยจากโรคเสพติดยาสูบ ทำให้สูญเสียงบประมาณไปกับการรักษาผู้ป่วย ซึ่งคิดเป็นมูลค่าความสูญเสียที่เกิดจากการสูบบุหรี่สูงถึง 74,884 ล้านบาท

กระทรวงสาธารณสุข ได้ออกพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ขึ้น เพื่อเป็นอีกหนึ่งมาตรการที่จะช่วยป้องกันเยาวชนไม่ให้เข้าสู่วงจรร้ายของการติดบุหรี่อันเนื่องมาจากกลยุทธ์การตลาดบุหรี่ยุคใหม่ที่หลากหลายขึ้น และเป็นการคุ้มครองสิทธิของเยาวชนและสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ และที่สำคัญอีกประการคือ ประเทศไทยเข้าร่วมรัฐภาคีตามกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก (WHO-FCTC) จึงจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์เท่าทันกลยุทธ์ทางการตลาดของบริษัทบุหรี่ยุคใหม่ และแนวปฏิบัติตามกรอบอนุสัญญาดังกล่าว

ประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคยาสูบอยู่เดิม 2 ฉบับ คือ พ.ร.บ.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535 และ พ.ร.บ.คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 ซึ่งบังคับใช้มานานกว่า 25 ปี สำหรับ พ.ร.บ. ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 มีมาตรการสำคัญที่ประชาชนต้องรับทราบเพื่อการปฏิบัติตามกฎหมายที่ถูกต้อง ดังนี้

1. กำหนดห้ามขายหรือให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบแก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี
2. ห้ามให้บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบ
3. ห้ามขายผลิตภัณฑ์ยาสูบใน 4 กลุ่มสถานที่ ได้แก่ วัดหรือสถานที่ปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา สถานพยาบาลและร้านขายยา สถานศึกษาทุกระดับ สวนสาธารณะ สวนสัตว์ และสวนสนุก ซึ่งหากเจ้าของพื้นที่หรือผู้ดูแลไม่แจ้งความเพื่อดำเนินคดีก็จะมีค่าปรับ 3,000 บาท
4. กำหนดห้ามโฆษณาสื่อสารการตลาดผลิตภัณฑ์ยาสูบในทุกรูปแบบ อาทิ ปริตดส่งเสริมการขายในงานคอนเสิร์ต
5. ห้ามผู้ประกอบการธุรกิจผลิตภัณฑ์ยาสูบทำกิจกรรม CSR อุบัติการณ์สนับสนุนบุคคล หรือองค์กร ที่เป็นการสร้างภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ยาสูบ
6. ห้ามตั้งวางโชว์ผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือซองบุหรี่ ณ จุดขายปลีกที่ทำให้ผู้บริโภคหรือประชาชนมองเห็น
7. ห้ามแบ่งซองขายบุหรี่ย่อยรายวัน
8. เพิ่มโทษผู้ฝ่าฝืนสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่เป็นปรับไม่เกิน 5,000 บาท
9. กำหนดหน้าที่ให้เจ้าของสถานที่สาธารณะที่เป็นเขตปลอดบุหรี่ มีหน้าที่ต้องประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน ดูแลให้ไม่มีการฝ่าฝืนสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ หากฝ่าฝืนไม่ดำเนินการ เจ้าของสถานที่มีโทษปรับไม่เกิน 3,000 บาท